

FHM5290 Bendixminde, Odder sogn, Hads herred, tidl. Århus amt. Sted nr. 15.02.10. Sb.nr. 94.

Kampagne: 05-09-2011 KUAS nr. 2011-7.24.02/FHM-0065

Forundersøgelsen foregik i perioden september 2011 til januar 2012, og på baggrund af dens resultater er ca. 6 ha, fordelt på 6 delområder, udpeget til yderligere arkæologiske undersøgelser. Odder Kommune har betalt for den arkæologiske forundersøgelse.

Ved forundersøgelsen blev der på den østlige halvdel kun fundet spredte spor af menneskelig aktivitet. Ingen sikre konstruktioner kunne udskilles. Centralt på den østlige del blev der dog fundet et neolitisk kulturlag på 70 m² og i forbindelse med dette er et 700 m² stort område udpeget til yderligere undersøgelse (delområde 1).

På den vestlige del blev der fundet mange spor af aktiviteter fra den senere del af bronzealderen og store dele af jernalderen. Der kunne erkendes en bebyggelsesfase med fire enkelt liggende huse der typologisk dateres bredt til yngre bronzealder/ældre førromersk jernalder (ca. 900-400 f. Kr.) (i delområde 3, 5 og 6). En yngre bebyggelsesfase med bl.a. minimum to hustomter, gruber og kulturlag keramikdateret til yngre førromersk jernalder (ca. 200-1 f. kr.) (delområde 2), og en rækkebebyggelse med langhuse, småhuse og gruber der dateres til sen førromersk – ældre romersk jernalder (delområde 5). En koncentration af 8 jernudvindnings- og bearbejdningsanlæg og en keramikovn der dateres til ældre jernalder (delområde 4). En jernalderbebyggelse med langhuse og gruber, samt tre velbevarede langhuse med vægstolper, ildsteder og dele af hegnsforløb fra yngre jernalder (delområde 5 og 6). I delområde 5 blev der desuden fundet bunden af en urnegrav, samt et husoffer i form af et nedsat lerkar. Et grubehus fra yngre jernalder (delområde 2).

Fra nyere tid undersøgtes fundamentet til Snærild Mølle og en hulvej umiddelbart øst for Snærild.

Der blev endvidere konstateret velbevarede tørve- og gytjesequenser i tre mosehuller med bevarede tørvelag, hvoraf der er udtaget pollensøjler af de to til belysning af landskabsudnyttelse på lokaliteten. Ingen af disse mosehuller ligger indenfor de udpegede områder, der ønskes udgravet.

Abstract

Kampagne: 05-09-2011

Ved prøvegravningen af de 54 ha blev der fundet

- Et ca. 70 m² stort neolitisk kulturlag.
- En urnegrav.
- Et husoffer i form af nedsat lerkar.
- Fire isolerede huse fra bronzealder eller ældre jernalder, samt diverse stolpehuller etc. i tilknytning til disse.
- Tre velbevarede langhuse med vægstolper, ildsteder og dele af hegnsforløb fra yngre jernalder, samt diverse stolpehuller etc. i tilknytning til disse.
- 8 jernudvindnings- og bearbejdningssanlæg og en keramikovn formodentlig fra ældre jernalder.
- Et sammenhængende område med jernalderbebyggelser med langhuse og gruber på 30x200 meter. Bebyggelsen ligger umiddelbart syd for et vådbundsområde, som kan rumme udsmidslag.
- Område med kulturlag, gruber, stolpehuller, minimum to hustomter med væggørfter og et grubehus, som dækker i alt ca. 10.000 m².

På baggrund af prøvegravningens resultater er der udpeget 6 områder der enten skal friholdes for anlægsarbejder under pløjedybe eller hvor der skal foretages yderligere arkæologiske undersøgelser inden de kan frigives til videre anlægsarbejder (se bilag 1).

Undersøgelsens forhistorie

Kampagne: 05-09-2011

Den arkæologiske forundersøgelse blev aktuel da Odder Kommune ønskede et større rammeområde (1.B.38) på ca. 54 ha nordvest for Odder gjort klar til boligformål. På baggrund af de topografiske forhold og selve rammeområdets størrelse vurderede museet at det ikke kunne udelukkes at der var skjulte jordfaste fortidsminder indenfor området der ville være truet af de fremtidige planer for dette. Derfor anbefalede museet en arkæologisk forundersøgelse.

Administrative data

Kampagne: 05-09-2011

Anlægsmyndighed/bygherre: Odder Kommune, Plan, Rådhusgade 3, DK- 8300 Odder.

Kontaktperson: Jette Lehmann Harlund, Cand. Arch./sagsbehandler. Odder kommune , Plan. Tlf. 87803462.

Ansvarlig Moesgård: Claus Skriver, museumsinspektør/arkæolog.

Ansvarlig udgravningsleder: arkæolog, mag.art. Michael Vinter Jensen

Sagens administrative akter, fund og originaldokumentation opbevares på Moesgård Museum under j.nr. FHM5290_Bendixminde. Kulturstyrelsens jour.nr. for sagen er 2011-7.24.02/FHM-0015.

Registrering: Al registrering er indskrevet i MUD og udprintet til arkivet. De gps-indmålte feltregistreringer foreligger digitalt som MapInfo-filer (FHM5290_Anlæg; FHM5290_Fund; FHM5290_Felt), ligesom der foreligger to tabeller, hvor registreringen af det område, der blev undersøgt ved undersøgelsen er defineret, samt de delområder der er udpeget til yderligere arkæologiske undersøgelser er defineret (FHM5290_Undersøgelsesområde; FHM5290_Delområder). Feltnotater fra gennemgangen af søgegrøfterne er indskrevet i FHM5290_Anlæg.

Budget for forundersøgelse = 991.028,00 kr. ex. moms. Regnskab for forundersøgelsen = 747.449,75 kr. ex. moms.

Topografi, terræn og undergrund

Kampagne: 05-09-2011

Undersøgelsesområdet ligger nordvest for Odder By, tæt ved den lille landsby Snærild, i det typiske østjyske landskab præget af morænebakker med markante kløfter og dale. Den sydligste del, dvs. ca. en tredjedel af området, er en ret stejl sydvendt skråning ned mod Stampmølle Bæk, mens den nordlige del er et relativt højtliggende fladt plateau med små fugtige lavninger. Mod nord afgrænses området af et lille vandløb og mod øst danner Balle Skov grænsen. Den vestlige grænse for undersøgelsesområdet er Snærildvej/Bakkegårdsvej. Mod sydvest er dette også sammenfaldende med den naturlige grænse for plateauet idet terrænet her falder relativt stejlt ned mod Snærild. Vest for den nordlige del af undersøgelsesområdet fortsætter plateauet længere mod vest. Terrænkoten nede ved Stampmølle Bæk er ca. 41 m.o.h. (DNN) hvorefter den stiger kraftigt mod nord. Plateauet starter omkring kote 65 m.o.h. og stiger herefter jævnt mod nord indtil koten er ca. 72 m.o.h. Undergrunden var generelt karakteriseret sandet moræneler. Nogle steder kun let sandet, andre steder især ned mod Stampmølle Bæk var der tale om mere stiv ler. På de sydvendte skråninger sås op til 1 meter tykke flydejordslag med enkelte keramikskår under.



Figur 1: Gården Bendixminde og undersøgelsesområdet set fra syd.

Målesystem

Kampagne: 05-09-2011

Fyldskifter, fund og søgegrøfter blev løbende målt ind med differential GPS (Trimble) via GPSnet.dk. De indmålte data er efterfølgende transformeret om til Mapinfo-filer via ArkDigi således, at alt plantegningsmateriale foreligger i digital georefereret form i projektionen UTM zone 32 (ED50). De individuelle opmålingsfiler er efterfølgende samlet og redigeret i Mapinfo til tre tabeller der er navngivet med journalnummer og type, dvs. FHM5290_Anlæg; FHM5290_Fund; FHM5290_Felt. Efterfølgende er Mapinfo-filerne konverteret til UTM zone 32 (Euref89).

Øvrige data

Kampagne: 05-09-2011

Deltagere: Jonas Helt (arkæolog, stud.mag.); Peter Mose Jensen (arkæolog, cand.mag.); Stine Vestergaard Laursen (museumsinspektør, mag.art.) og Poul Nissen (museumsinspektør, cand.phil) har i kortere tid været med i felten som afløser eller assistent for den daglige leder.

Gravemaskinen blev leveret af Terp Maskinudlejning v. Svend Erik Kristensen, Elstedvej 136, 8520 Lystrup og den blev ført af Vagn Madsen.

Vejret var igennem undersøgelsesperioden september 2011- januar 2012 afvekslende. Enkelte områder stod der blank vand p.g.a. dårlige dræningsforhold. Disse blev ikke undersøgt. I slutningen af perioden var der hård frost og sne hvilket vanskeliggjorde registreringen en del.

Udgravningsmetode

Kampagne: 05-09-2011

Prøvegravningen foregik ved at det øverste muldlag blev gravet af med en gravemaskine påmonteret en rabatskovl i ca. 3 m brede grøfter mens en arkæolog fulgte efter og markerede fyldskifter og fund. På den østlige del blev søgegrøfterne anlagt med en indbyrdes afstand på ca. 20 m, mens de på den vestlige del blev anlagt med en indbyrdes afstand af ca. 40 m. På den sydvestligste del af undersøgelsesområdet blev der kun trukket to søgegrøfter da terrænet var meget stejlt her. Bortset fra en enkelt grøft der er orienteret øst-vest, er grøfterne nord-syd orienteret. Grøfternes længde varierede mellem 30 og 600 m. Udvalgte steder blev der foretaget udvidelser for at afklare anlægssporenes karakter og udstrækning.

Enkelte steder blev nogle af fyldskifterne undersøgt med håndholdt skovl og graveske, dels for at afklare om der var tale om kulturhistoriske fortidslevn, og dels for at afklare disses karakter og bevaringstilstand. Der blev lavet mindre undersøgelser i tre lavninger hvor der blev konstateret velbevarede tørve- og gytjesekvenser ved maskinsnit og registrering af lag i jordprofil og der blev udtaget pollensøjler i to af disse. Pollensøjlerne er efterfølgende frysetørret.

Alle fyldskifter fik tildelt et A-nr. ved indmålingen. Kun de fyldskifter hvortil der er knyttet yderligere registreringer fordi de enten er undersøgt eller fordi der er registreret fund i overfladen er indført i MUD. Der er ikke lavet udførlige beskrivelser af de enkelte huse ved forundersøgelsen, det er blot registreret, at de er erkendt.

Undersøgelsens resultater

Kampagne: 05-09-2011

Ved undersøgelsen blev der gravet 58 søgegrøfter på de 54 ha. Der blev fundet aktivitetsspor fra flere forskellige forhistoriske tidsperioder, samt fra nyere tid. Da der var tale om en forundersøgelse blev der kun i få tilfælde lavet egentlige undersøgelser af de enkelte anlæg.

På den østlige del af undersøgelsesområdet, hvor der ellers kun var få spor efter menneskelige aktiviteter, blev der i grøft 32 fundet et ca. 70 m² stort kulturlag (A755) med mange flintafslag og nogle groftmagrede skår i overfladen (se bilag 2). På basis af flint og keramik dateres kulturlaget til neolitikum, en datering der måske kan indsnævres til MN V. Kulturlaget lå bevaret på en relativ plan flade og tolkes som et aktivitetsområde.

På den vestlige del af undersøgelsesområdet var der mange spor efter bosættelse fra en stor del af forhistorien. Til den ældste fase af denne bosættelse hører minimum tre-fire relativt korte langhuse der lå isoleret i forhold til hinanden. Typologisk kan disse huse blot dateres bredt til perioden yngre bronzealder - ældre førromersk jernalder (se bilag 4,6 og 7)). Det er uvist om der er tale om samtidige gårde eller en enkeltgård der flytter rundt i et ressourceområde.

En yngre bosættelsesfase fra sen førromersk jernalder/ældre romersk jernalder med langhuse, mulige småhuse og grube der har karakter af rækkebebyggelse (se bilag 6). Til et af husene kunne der knyttes et ildsted (A1878), ligesom der er fundet et nedsat husoffer i form af et lerkar i en stolpehul. Desuden er der ca. 300 m syd for denne bebyggelse fundet et gårdsanlæg (et langhus og et småhus, begge med delvist bevarede væggrøfter), der dateringsmæssigt synes at være samtidig med den tidlige del af rækkebebyggelsen (se bilag 3).

En fase fra yngre romersk jernalder med minimum tre langhuse med bevarede vægstolper, samt flere hegnsforløb og hegnehuse. Disse ligger relativt koncentreret i delområde 5 og sydligt i delområde 6 (se bilag 6+7).

Desuden er der i grøft 53 fundet et grubehus (A2262) der ud fra skår (X33) dateres til yngre jernalder, som måske også skal henføres til denne fase af bosættelsen på stedet (se bilag 3).

Sydligt i grøft 55 blev der fundet et halvcirkelformet stensyld sat af kampesten i et fundamentsfyld af sand, røde mursten og mørtel (A2540). Ved at sammenholde syldens placering med signatur på Høje Målebordskort kunne det konstateres at der var tale om fundamentet til den nedrevne Snærild Mølle.

Der blev endvidere registreret en hulvej der ligeledes kunne genfindes på Høje Målebordskortet.

Aktivitetssporene fandtes over størstedelen af den vestlige del af undersøgelsesområdet men på basis af koncentrationer og vurderinger af de enkelte anlæg blev der udpeget 6 delområder til yderligere arkæologiske undersøgelser. Disse delområder er ikke nødvendigvis kulturhistorisk sluttede enheder men først og fremmest administrativt betinget. Indenfor hvert delområde kan der således være flere kulturhistoriske perioder repræsenteret. En beskrivelse af de enkelte delområder er samlet under afsnittet Fremtid.

Fremtidigt arbejde på stedet

Kampagne: 05-09-2011

På baggrund af forundersøgelsens resultater er der udpeget 6 delområder, hvor der menes at være skjulte fortidsminder af så væsentligt en karakter, at områderne enten skal friholdes for videre jordarbejde under pløjedybde, eller hvor der skal foretages yderligere arkæologiske undersøgelser, inden de kan frigives (se bilag 1).

Nedefor er det summarisk beskrevet hvad der er fundet indenfor de enkelte delområder.

Delområde 1: 700 m² stort areal med et ca. 70 m² stort kulturlag med neolitiske fund (flint og keramik) der tolkes som et aktivitetsområde. Et sjældent eksempel på en højtliggende indlandslokalitet, ca. 7-8 km fra den nuværende kyst.

Delområde 2: 10.000 m² stort areal med gårdsanlæg, kulturlag og grubehus(e). Gårdsanlægget der består af et langhus, samt et mindre hus dateres til YFRJ/ÆRJ mens grubehuset dateres til YJ.

Delområde 3: 2.000 m² stort areal uden kulturlag med bebyggelsesspor (langhus, gruber) der dateres til YBrA/ÆFRJ.

Delområde 4: 3.600 m² stort areal med spor efter jernudvinding og -bearbejdning, samt en keramikovn. Anlæggene dateres bredt til den senere del af ældre jernalder.

Delområde 5: 22.000 m² stort areal primært med bebyggelsesspor fra ÆRJ/YRJ men også fra YBr.A/ÆFRJ.

Delområde 6: 22.000 m² område med bebyggelsesspor fra YBr.A/YFRJ (min. 4 huse)

Da de arkæologiske spor har en nordvestlig udbredelse og går helt op til Bakkegaardsvej, og da terrænet vest for denne har nogenlunde samme karakter som øst for, må man formode, at der også kan findes skjulte fortidsminder på de nærmeste arealer langs med vejen.

Moesgård Museum d. 07-08-2013

Arkæolog, mag.art.

Michael Vinter

Fundliste

| Fund | Materiale | Genstand | Datering | Anlæg |
|----------------------|------------------|------------------------|--|-------|
| Kampagne: 05-09-2011 | | | | |
| X1 | Keramik / oldtid | Sideskår | Bronzealder- Jernalder | |
| X2/1 | Keramik / oldtid | Randskår | Yngre Bronzealder- Ældre Førromersk Jernalder (per.1) | A189 |
| X2/2 | Keramik / oldtid | Sideskår | Bronzealder- Jernalder | A189 |
| X2/3 | Keramik / oldtid | Bundskår | Bronzealder- Jernalder | A189 |
| X3 | Keramik / oldtid | Sideskår | Bronzealder- Jernalder | A1443 |
| X4/1 | Keramik / oldtid | Sideskår | Bronzealder- Jernalder | A1492 |
| X4/2 | Keramik / oldtid | Bundskår | Bronzealder- Jernalder | A1492 |
| X5/1 | Keramik / oldtid | Randskår | Yngre Romersk Jernalder- Ældre Germansk Jernalder | A1659 |
| X5/2 | Keramik / oldtid | Sideskår, ornamenteret | Yngre Romersk Jernalder- Ældre Germansk Jernalder | A1659 |
| X5/3 | Keramik / oldtid | Sideskår | Yngre Romersk Jernalder- Ældre Germansk | A1659 |

| | | | | |
|------|------------------|----------------------------|--|-------|
| | | | Jernalder | |
| X6/1 | Keramik / oldtid | Kar, helt - se beskrivelse | Yngre Romersk Jernalder-Ældre Germansk Jernalder | A1924 |
| X6/2 | Træ | Trækul | Udateret-Udateret | A1924 |
| X7 | Træ | Trækul | Udateret-Udateret | A1830 |
| X8 | Træ | Trækul | Udateret-Udateret | A1832 |
| X9/1 | Keramik / oldtid | Randskår | Yngre Bronzealder-Ældre Førromersk Jernalder (per.1) | A1901 |
| X9/2 | Keramik / oldtid | Bundskår | Yngre Bronzealder-Ældre Førromersk Jernalder (per.1) | A1901 |
| X9/3 | Keramik / oldtid | Sideskår | Yngre Bronzealder-Ældre Førromersk Jernalder (per.1) | A1901 |
| X10 | Træ | Trækul | Udateret-Udateret | A1900 |
| X11 | Træ | Trækul | Udateret-Udateret | A1903 |
| X12 | Træ | Trækul | Udateret-Udateret | A1898 |
| X13 | Træ | Trækul | Udateret- | |

| | | | | |
|-------|------------------|----------------------------------|---|-------|
| | | | Udateret | |
| X14 | Træ | Trækul | Udateret- Udateret | |
| X15/1 | Slagge | jern, kageform (plan- konvex) | Udateret- Udateret | |
| X15/2 | Slagge | jern, blokform | Udateret- Udateret | A1895 |
| X16/1 | Keramik / oldtid | Randskår | Yngre Bronzealder- Førromersk Jernalder | A1878 |
| X17/1 | Keramik / oldtid | Randskår | Ældre Førromersk Jernalder (per.1)- Yngre Romersk Jernalder | A1794 |
| X17/2 | Keramik / oldtid | Sideskår | Ældre Førromersk Jernalder (per.1)- Yngre Romersk Jernalder | A1794 |
| X18/1 | Keramik / oldtid | Randskår | Ældre Førromersk Jernalder (per.1)- Yngre Romersk Jernalder | A1794 |
| X18/2 | Keramik / oldtid | Sideskår | Ældre Førromersk Jernalder (per.1)- Yngre Romersk Jernalder | A1794 |
| X19/1 | Sten | Bearbejdet: glittesten | Udateret- | A1794 |

| | | | | |
|-------|------------------|----------------------------------|--|-------|
| | | | Udateret | |
| X21/1 | Keramik / oldtid | Randskår | Yngre Førromersk Jernalder (per.3A)- Ældre Romersk Jernalder | A2215 |
| X21/2 | Keramik / oldtid | Bundskår | Yngre Førromersk Jernalder (per.3A)- Ældre Romersk Jernalder | A2215 |
| X22/1 | Keramik / oldtid | Randskår | Ældre Romersk Jernalder- Ældre Romersk Jernalder | A2196 |
| X22/2 | Keramik / oldtid | Sideskår | Udateret- Udateret | A2196 |
| X23/1 | Keramik / oldtid | Randskår | Yngre Førromersk Jernalder (per.3A)- Ældre Romersk Jernalder | A2196 |
| X23/2 | Keramik / oldtid | Bundskår | Udateret- Udateret | A2196 |
| X24 | Keramik / oldtid | Randskår | Yngre Førromersk Jernalder (per.3A)- Ældre Romersk Jernalder | A2243 |
| X25 | Keramik / oldtid | Anden kardel - se beskrivelse | Yngre Førromersk | A2243 |

| | | | | |
|-------|------------------|------------------------------------|--|-------|
| | | | Jernalder (per.3A)- Ældre Romersk Jernalder | |
| X26/1 | Keramik / oldtid | Randskår | Yngre Førromersk Jernalder (per.3A)- Ældre Romersk Jernalder | A2243 |
| X26/2 | Keramik / oldtid | Anden kardedel - se beskrivelse | Yngre Førromersk Jernalder (per.3A)- Ældre Romersk Jernalder | A2243 |
| X27 | Keramik / oldtid | Keramik diverse | Udateret- Udateret | A2243 |
| X28 | Keramik / oldtid | Randskår | Yngre Førromersk Jernalder (per.3A)- Ældre Romersk Jernalder | A2243 |
| X29 | Keramik / oldtid | Randskår | Yngre Bronzealder- Jernalder | A2243 |
| X30 | Keramik / oldtid | Randskår | Yngre Førromersk Jernalder (per.3A)- Ældre Romersk Jernalder | A2243 |
| X31 | Keramik / oldtid | Randskår | Yngre Førromersk Jernalder (per.3A)- | A2253 |

| | | | | |
|-------|------------------|----------|---|-------|
| | | | Ældre Romersk Jernalder | |
| X32/1 | Keramik / oldtid | Randskår | Yngre Førromersk Jernalder (per.3A)- Ældre Romersk Jernalder | A2253 |
| X32/2 | Keramik / oldtid | Bundskår | Yngre Førromersk Jernalder (per.3A)- Ældre Romersk Jernalder | |
| X33/1 | Keramik / oldtid | Randskår | Yngre Romersk Jernalder- Yngre Jernalder (Germansk jernalder og Vikingetid) | A2262 |
| X33/2 | Keramik / oldtid | Bundskår | Yngre Romersk Jernalder- Yngre Jernalder (Germansk jernalder og Vikingetid) | A2262 |
| X33/3 | Keramik / oldtid | Bundskår | Yngre Romersk Jernalder- Yngre Jernalder (Germansk jernalder og Vikingetid) | A2262 |
| X33/4 | Keramik / oldtid | Sideskår | Yngre Romersk | A2262 |

| | | | | |
|-------|------------------|------------------------|--|-------|
| | | | Jernalder- Yngre Jernalder (Germansk jernalder og Vikingetid) | |
| X34/1 | Keramik / oldtid | Randskår, ornamenteret | Ældre Romersk Jernalder- Ældre Romersk Jernalder | A2308 |
| X34/2 | Keramik / oldtid | Bundskår | Ældre Romersk Jernalder- Ældre Romersk Jernalder | A2308 |
| X34/3 | Keramik / oldtid | Hank/øsken/knop | Ældre Romersk Jernalder- Ældre Romersk Jernalder | A2308 |
| X35/1 | Keramik / oldtid | Randskår | Yngre Førromersk Jernalder (per.3A)- Ældre Romersk Jernalder | A2334 |
| X35/2 | Keramik / oldtid | Sideskår | Yngre Førromersk Jernalder (per.3A)- Ældre Romersk Jernalder | A2334 |
| X36/1 | Keramik / oldtid | Randskår, ornamenteret | Yngre Førromersk Jernalder (per.3A)- Yngre | A2368 |

| | | | | |
|-------|------------------|----------|---|-------|
| | | | Førrromersk Jernalder (per.3A) | |
| X36/2 | Keramik / oldtid | Randskår | Yngre Førrromersk Jernalder (per.3A)- Yngre Førrromersk Jernalder (per.3A) | A2368 |
| X36/3 | Keramik / oldtid | Bundskår | Yngre Førrromersk Jernalder (per.3A)- Yngre Førrromersk Jernalder (per.3A) | A2368 |
| X37/1 | Keramik / oldtid | Randskår | Yngre Førrromersk Jernalder (per.3A)- Yngre Førrromersk Jernalder (per.3A) | A2400 |
| X37/2 | Keramik / oldtid | Sideskår | Yngre Bronzealder- Ældre Jernalder | A2400 |
| X38 | Keramik / oldtid | Bundskår | Yngre Bronzealder- Ældre Jernalder | A2414 |
| X39 | Keramik / oldtid | Randskår | Ældre Romersk Jernalder- Ældre Romersk Jernalder | A2476 |

| | | | | |
|-------|------------------|----------------------------------|---|-------|
| X40 | Keramik / oldtid | Randskår | Førromersk Jernalder- Ældre Jernalder | |
| X41 | Keramik / oldtid | Anden kardel - se beskrivelse | Førromersk Jernalder- Ældre Jernalder | A2528 |
| X42/1 | Keramik / oldtid | Randskår | Yngre Førromersk Jernalder (per.3A)- Yngre Førromersk Jernalder (per.3A) | A2479 |
| X42/2 | Keramik / oldtid | Sideskår | Yngre Førromersk Jernalder (per.3A)- Yngre Førromersk Jernalder (per.3A) | A2479 |
| X42/3 | Keramik / oldtid | Hank/øsken/knop | Yngre Førromersk Jernalder (per.3A)- Yngre Førromersk Jernalder (per.3A) | A2479 |
| X42/4 | Keramik / oldtid | Bundskår | Yngre Førromersk Jernalder (per.3A)- Yngre Førromersk Jernalder (per.3A) | A2479 |
| X43 | Jern | ubestemt | Nyere tid (1661 -)- Nyere tid | |

| | | | | |
|-----|------------------|-------------------|---|-------|
| | | | (1661 -) | |
| X44 | Jern | ubestemt | Nyere tid (1661 -)- Nyere tid (1661 -) | |
| X45 | Jern | ubestemt | Nyere tid (1661 -)- Nyere tid (1661 -) | |
| X46 | Jern | ubestemt | Nyere tid (1661 -)- Nyere tid (1661 -) | |
| X47 | Bygningskeramik | Tegl, tagsten | Nyere tid (1661 -)- Nyere tid (1661 -) | |
| X48 | Bygningskeramik | Tegl, tagsten | Nyere tid (1661 -)- Nyere tid (1661 -) | |
| X49 | Jern | ubestemt | Nyere tid (1661 -)- Nyere tid (1661 -) | |
| X50 | Keramik / oldtid | Sideskår | Bronzealder- Jernalder | |
| X51 | Glas | Kande/flaske | Nyere tid (1661 -)- Nyere tid (1661 -) | |
| X52 | Jord | til pollenanalyse | Udateret- Udateret | A1143 |
| X53 | Jord | til pollenanalyse | Udateret- Udateret | A1154 |

Fotoliste

| Billed | Motiv | Anlæg | Fund | Filmtype | Dato | Fotograf |
|----------------------|---|-------|------|---------------|------------|----------------|
| Kampagne: 05-09-2011 | | | | | | |
| 1/1 | Bendixminde set fra syd | | | digitalt foto | 14-09-2011 | Michael Vinter |
| 1/2 | Bendixminde set fra syd, sammensat foto | | | digitalt foto | 14-09-2011 | Michael Vinter |
| 1/3 | Som 1_2 | | | digitalt foto | 14-09-2011 | Michael Vinter |
| 1/4 | Afgravning ved mosehul A1143 | A1143 | X52 | digitalt foto | 12-10-2011 | Michael Vinter |
| 1/5 | Lagfølge ved pollensøjle i A1143, set fra øst | A1143 | X52 | digitalt foto | 13-10-2011 | Michael Vinter |
| 1/6 | som 1_5 | A1143 | X52 | digitalt foto | 13-10-2011 | Michael Vinter |
| 1/7 | som 1_5 | A1143 | X52 | digitalt foto | 13-10-2011 | Michael Vinter |
| 1/8 | Lagfølge ved pollensøjle i A1154 | A1154 | X53 | digitalt foto | 13-10-2011 | Michael Vinter |
| 1/9 | som 1_8 | A1154 | X53 | digitalt foto | 13-10-2011 | Michael Vinter |
| 1/10 | som 1_8 | A1154 | X53 | digitalt foto | 13-10-2011 | Michael Vinter |
| 1/11 | Hus i grøft 44 set fra vest | | | digitalt foto | 27-10-2011 | Michael Vinter |
| 1/12 | Hus i grøft 45 set fra vest | | | digitalt foto | 27-10-2011 | Michael Vinter |
| 1/13 | Urnegrav i grøft 46 | | X6/1 | digitalt foto | 11-11-2011 | Michael Vinter |
| 1/14 | Urnegrav i grøft 46 | | X6/1 | digitalt foto | 11-11-2011 | Michael Vinter |

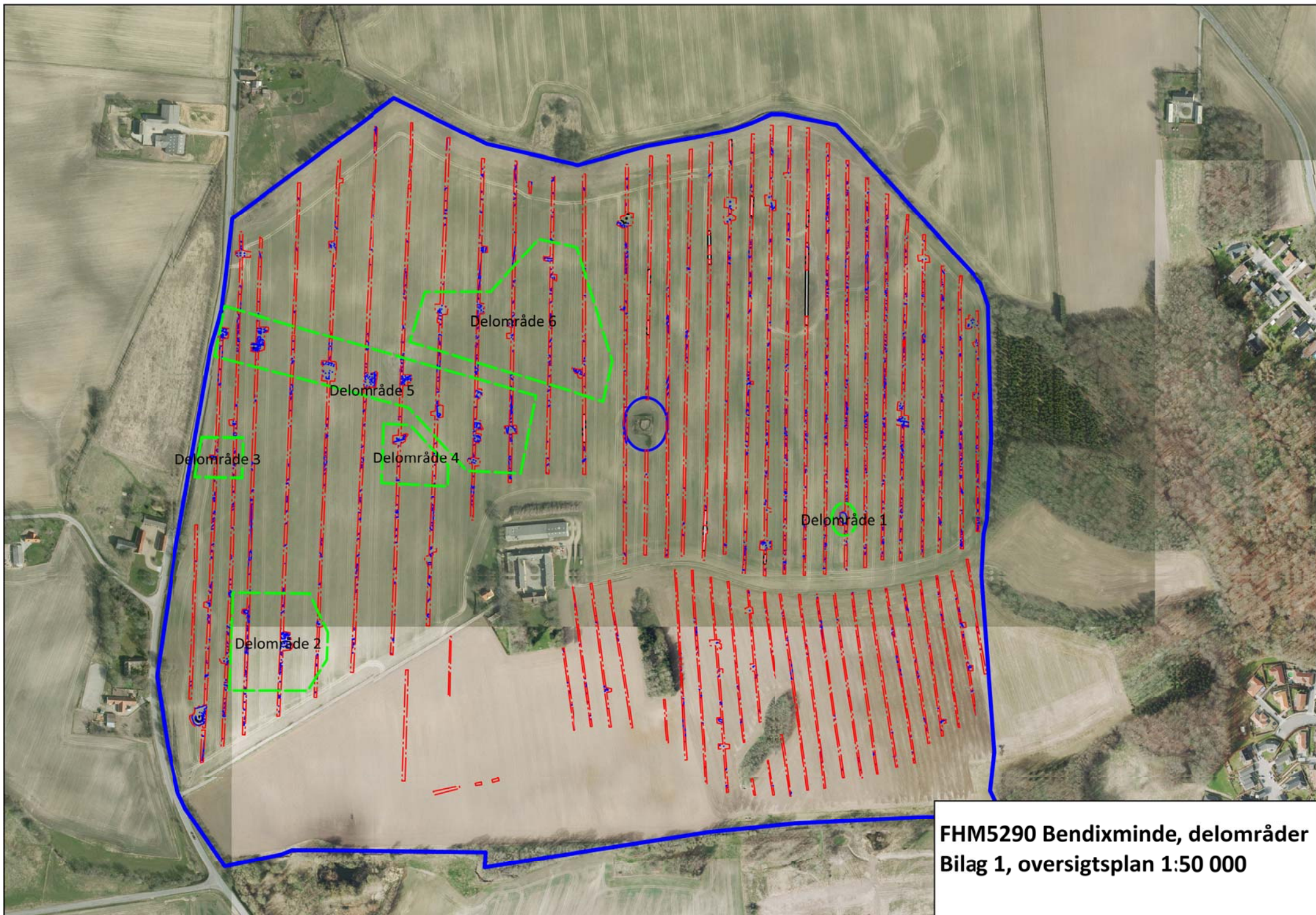
| | | | | | | |
|------|---|---|------|---------------|------------|----------------|
| 1/15 | Urnegrav i grøft 46 | | X6/1 | digitalt foto | 11-11-2011 | Michael Vinter |
| 1/16 | Slaggegruber og ovnanlæg i grøft 49 set fra SV | A1895 ,A1897,A1898,A1899,A1900,A1901,A1903 | | digitalt foto | 18-11-2011 | Michael Vinter |
| 1/17 | Slaggegruber og ovnanlæg i grøft 49 srt fra NØ | A1895 ,A1897,A1898,A1899,A1900,A1901,A1903 | | digitalt foto | 18-11-2011 | Michael Vinter |
| 1/18 | Ovnanlæg A1901 set fra N | A1901 | | digitalt foto | 18-11-2011 | Michael Vinter |
| 1/19 | Hus og moderne vejgrøft? i grøft 49 set fra syd | | | digitalt foto | 18-11-2011 | Michael Vinter |
| 1/20 | Ildsted (A1878) ved hus i grøft 49 set fra syd | A1878 | | digitalt foto | 18-11-2011 | Michael Vinter |
| 1/21 | Ildsted (A1878) nærbillede | A1878 | | digitalt foto | 18-11-2011 | Michael Vinter |
| 1/22 | Grubehus, set fra vest | A2262 | | digitalt foto | 07-12-2011 | Michael Vinter |
| 1/23 | Kulturlag A2253, set fra nord | A2253 | | digitalt foto | 07-12-2011 | Michael Vinter |
| 1/24 | Kulturlag A2242,A2243 set fra syd | A2242,A2243 | | digitalt foto | 07-12-2011 | Michael Vinter |
| 1/25 | Den nedlagte Snærild Mølle, set | | | digitalt foto | 21-12-2011 | Michael Vinter |

| | | | | | | |
|------|--|-------|-------|---------------|------------|----------------|
| | fra NØ | | | | | |
| 1/26 | Halvcirkelformet kampestensfundament til Snærild Mølle, set fra øst | | | digitalt foto | 21-12-2011 | Michael Vinter |
| 1/27 | Som 1_26, set fra vest | | | digitalt foto | 21-12-2011 | Michael Vinter |
| 1/28 | Opfyldt hulvej i udgravningsområde sydvestlige del. Til højre for denne ses kulturlaget A2479. Set fra vest. | A2479 | | digitalt foto | 03-01-2012 | Michael Vinter |
| 1/29 | Kulturlaget A2479 i nærbillede. Set fra vest | A2479 | | digitalt foto | 03-01-2012 | Michael Vinter |
| 1/30 | Snit igennem hulvejen. Set fra vest | | | digitalt foto | 03-01-2012 | Michael Vinter |
| 1/31 | Som 1_30, set fra øst. | | | digitalt foto | 03-01-2012 | Michael Vinter |
| 1/32 | Snit gennem hulvejen, set fra vest | | | digitalt foto | 04-01-2012 | Michael Vinter |
| 1/33 | Kulturlag A2479 i snit, set fra øst. | A2479 | X42/2 | digitalt foto | 04-01-2012 | Michael Vinter |

Anlægsliste

| Anlæg | Hovedgruppe | Undergruppe | Datering |
|-------|------------------|---------------------|--|
| A189 | Grube | Grube | Yngre Bronzealder-Ældre Førromersk Jernalder (per.1) |
| A755 | Kulturlag | Kulturlag | Neolitikum-Senneolitikum |
| A1143 | Naturfænomen | Dødishul | Udateret-Udateret |
| A1154 | Naturfænomen | Dødishul | Udateret-Udateret |
| A1443 | Kulturlag | Kulturlag | Bronzealder-Jernalder |
| A1492 | Grube | Grube | Bronzealder-Jernalder |
| A1659 | Stolpehul | Skillevægsstolpehul | Yngre Romersk Jernalder-Ældre Germansk Jernalder |
| A1794 | Naturfænomen | Vådområde | Udateret-Udateret |
| A1830 | Grube | Koge-/ildgrube | Udateret-Udateret |
| A1832 | Grube | Koge-/ildgrube | Udateret-Udateret |
| A1878 | Ildsted | Ildsted | Bronzealder-Jernalder |
| A1895 | Grube | Slaggegrube | Udateret-Udateret |
| A1897 | Produktionsanlæg | Jernudvindingsanlæg | Udateret-Udateret |
| A1898 | Grube | Slaggegrube | Udateret-Udateret |
| A1899 | Grube | Slaggegrube | Udateret-Udateret |
| A1900 | Grube | Slaggegrube | Udateret-Udateret |
| A1901 | Grube | Koge-/ildgrube | Yngre Bronzealder-Ældre Førromersk Jernalder (per.1) |
| A1903 | Grube | Trækulsplet | Udateret-Udateret |
| A1924 | Kulturlag | Kulturlag | Udateret-Udateret |
| A2196 | Kulturlag | Kulturlag | Yngre Førromersk Jernalder (per.3A)-Ældre Romersk Jernalder |
| A2215 | Grube | Grube | Yngre Førromersk Jernalder (per.3A)-Ældre Romersk Jernalder |
| A2242 | Grube | Grube | Yngre Førromersk Jernalder (per.3A)-Ældre Romersk Jernalder |
| A2243 | Kulturlag | Kulturlag | Yngre Førromersk Jernalder (per.3A)-Ældre Romersk Jernalder |
| A2253 | Kulturlag | Kulturlag | Jernalder-Jernalder |
| A2262 | Bygning | Grubehus | Yngre Romersk Jernalder-Yngre Jernalder (Germansk jernalder og |

| | | | |
|-------|------------------|------------------|---|
| | | | Vikingetid) |
| A2308 | Kulturlag | Kulturlag | Ældre Romersk Jernalder-Ældre Romersk Jernalder |
| A2334 | Kulturlag | Kulturlag | Yngre Førromersk Jernalder (per.3A)-Ældre Romersk Jernalder |
| A2368 | Kulturlag | Kulturlag | Yngre Førromersk Jernalder (per.3A)-Yngre Førromersk Jernalder (per.3A) |
| A2400 | Kulturlag | Kulturlag | Yngre Førromersk Jernalder (per.3A)-Yngre Førromersk Jernalder (per.3A) |
| A2414 | Stolpehul | Stolpehul | Udateret-Udateret |
| A2476 | Grube | Grube | Ældre Romersk Jernalder-Ældre Romersk Jernalder |
| A2479 | Kulturlag | Kulturlag | Yngre Førromersk Jernalder (per.3A)-Yngre Førromersk Jernalder (per.3A) |
| A2528 | Depot-/Offerfund | Depot-/Offerfund | Førromersk Jernalder-Ældre Jernalder |



Delområde 3

Delområde 5

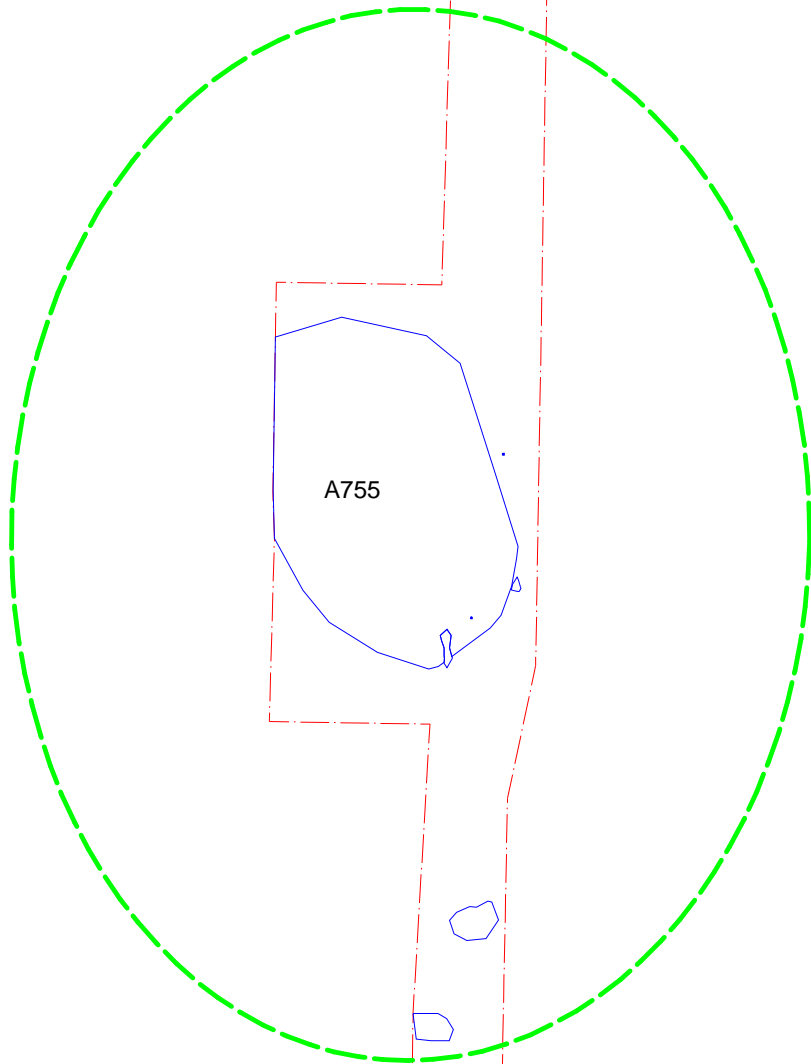
Delområde 6

Delområde 4

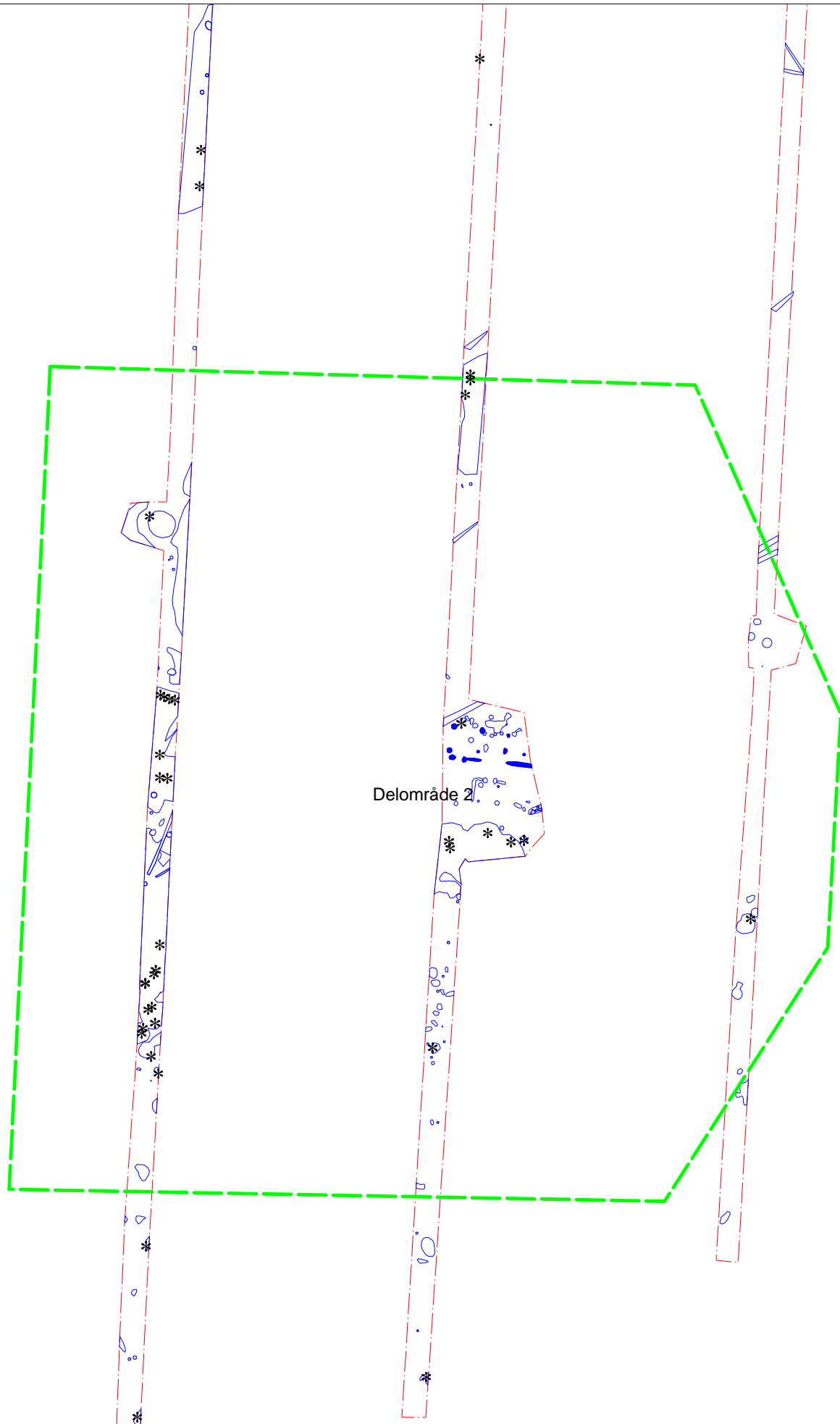
Delområde 1

Delområde 2

**FHM5290 Bendixminde, delområder
Bilag 1, oversigtsplan 1:50 000**

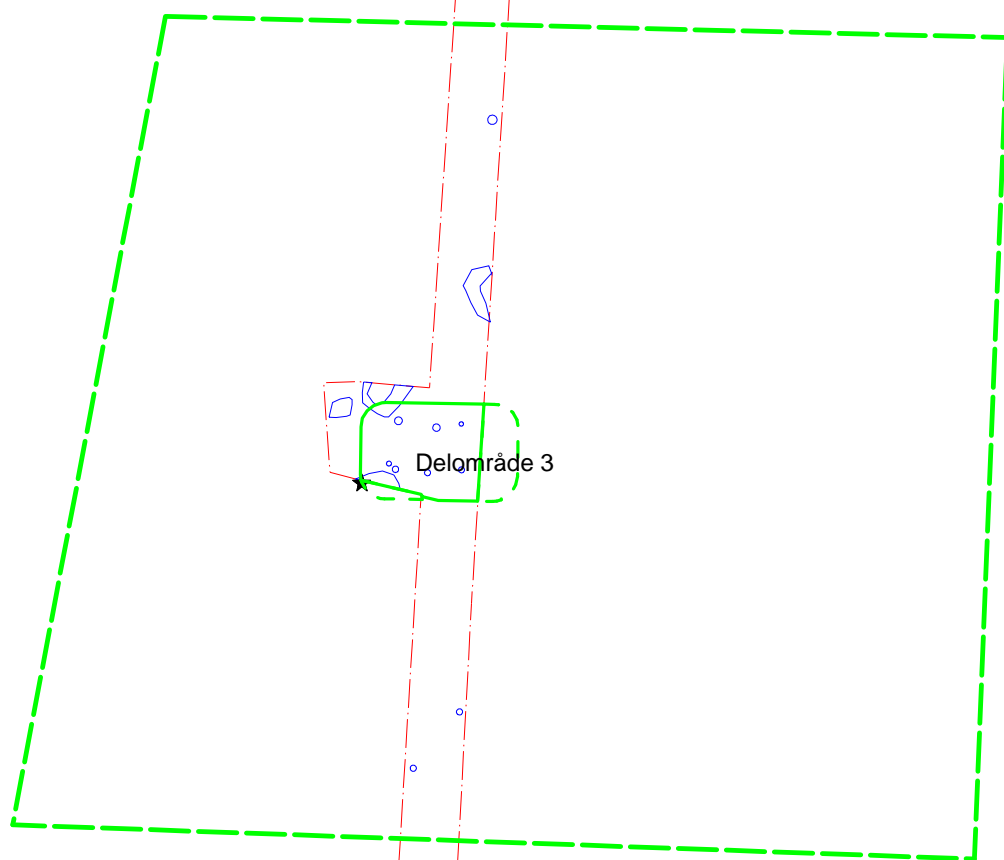


FHM5290A Bendixminde, Delområde 1
Bilag 2; Oversigtsplan 1:250

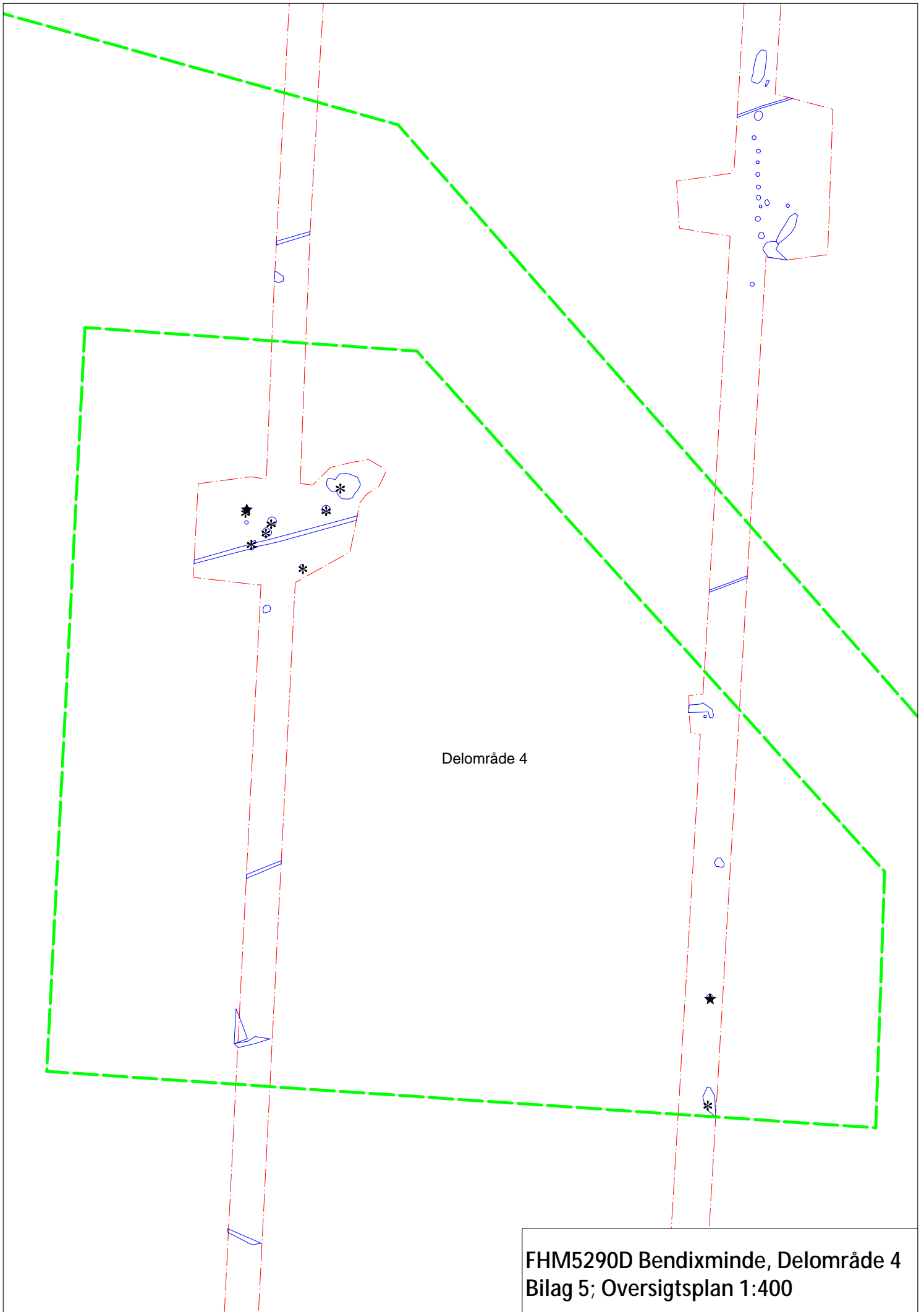


Delområde 2

FHM5290B Bendixminde, Delområde 2
Bilag 3; Oversigtsplan 1:700

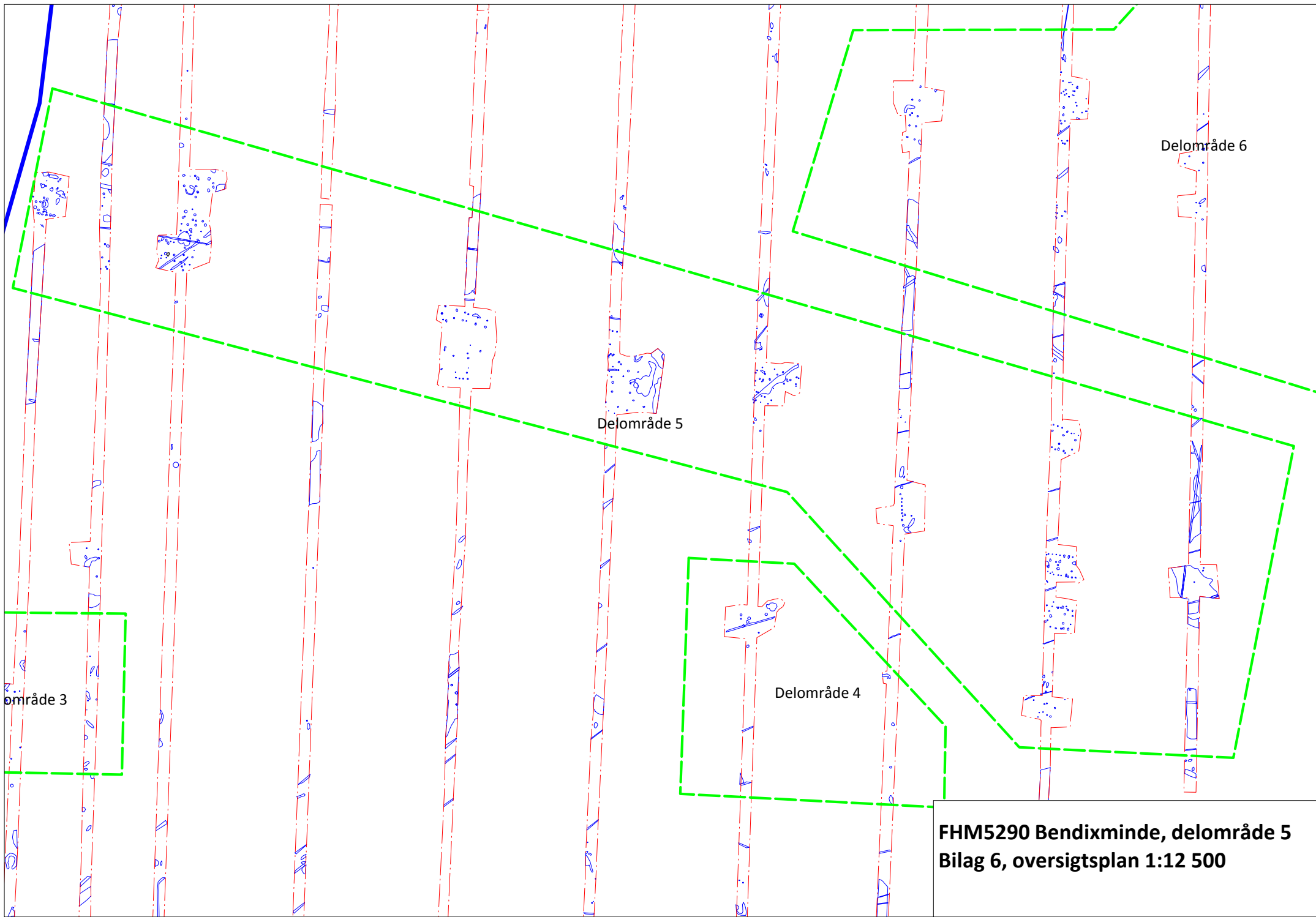


FHM5290C Bendixminde, Delområde 3
Bilag 4; Oversigtsplan 1:400



Delområde 4

FHM5290D Bendixminde, Delområde 4
Bilag 5; Oversigtsplan 1:400



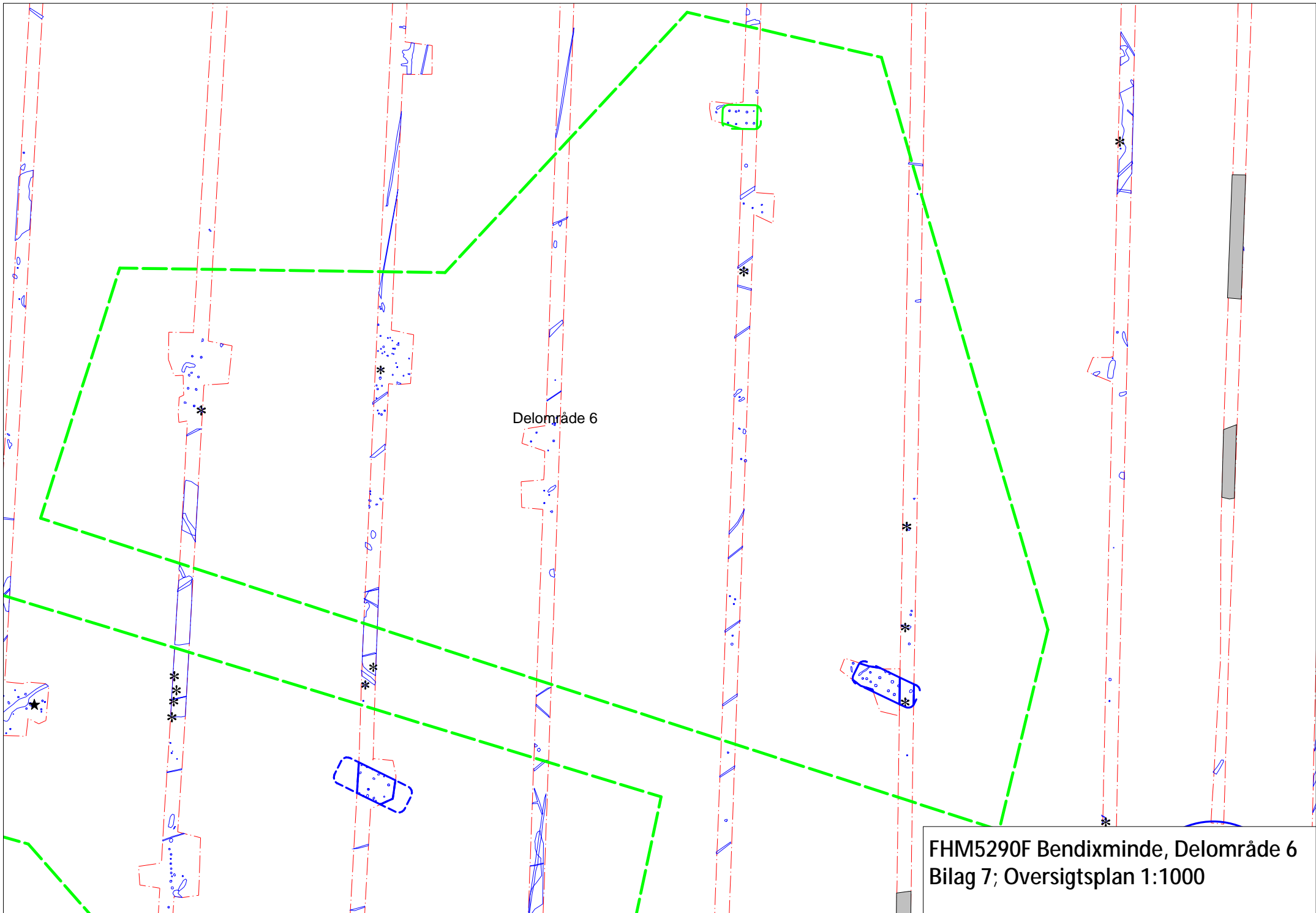
Delområde 6

Delområde 5

Delområde 3

Delområde 4

**FHM5290 Bendixminde, delområde 5
Bilag 6, oversigtsplan 1:12 500**



Delområde 6

FHM5290F Bendixminde, Delområde 6
Bilag 7; Oversigtsplan 1:1000